

ЗАСНОВАНА 21 КВІТНЯ 1927 РОКУ

КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІК

ВИХОДИТЬ ЩОТИЖНЯ

ГАЗЕТА НАЦІОНАЛЬНОГО ТЕХНІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ УКРАЇНИ «КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»

Безкоштовно

10 березня 2011 року

№9 (2943)

А вона таки обертається!

У цьому змогли переконалися численні гості, науковці, викладачі, студенти, школярі, які прийшли 24 лютого 2011 року до НТБ ім. Г.І.Денісенка НТУУ «КПІ» на урочисте відкриття «екзотичного», але доволі простого приладу – маятника Фуко. Цей маятник став відомим у всьому світі з 1851 року, коли видатний фізик Франції Жан Бернар Леон Фуко (1819–1868 рр.) поставив експеримент, названий на його честь експериментом Фуко. У Пантеоні в Парижі 1851 року він продемонстрував публічний досвід з маятником, довжина якого складала 67 м, а вага кулі – 28 кг. Ж.Фуко запустив маятник, який коливався у площині нерухомої інерціальної системи відліку. Через деякий час усі спостерігачі змогли переконалися, що шкала, яка відображала положення цієї площини, змістилася на деякий кут. Це і було свідченням того, що Земля обертається навколо своєї осі. Встановлення маятника Фуко в Київській політехніці – це свідчення академізму у просвітницькій місії найкращого технічного вишу України.

менко; член-кореспондент НАН України проректор з наукової роботи НТУУ «КПІ» М.Ю.Ільченко; член-кореспондент НАН України Ю.І.Горобець. Серед присутніх були також В.Ф.Асеев – директор підприємства «Учприлад» (м.Рівне) – виконавець підвісу маятника, Ю.І.Прохоренко – директор підприємства «Алюр» – виконавець шкали маятника, В.І.Котовський – завідувач лабораторії «Дидактик» – розробник маятника Фуко Київської політехніки.

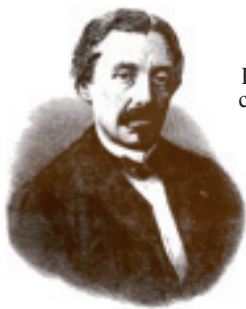
Урочиста церемонія відкриття маятника розпочалася вступним словом ректора НТУУ «КПІ» М.З.Згуровського. Цікавими були виступи академіків В.М.Локтева та В.Г.Бар'яхтар, які розповіли про історичні аспекти руху людства до знань, про Землю та небесні тіла.

Маятник Фуко в Київській політехніці є єдиним в Україні. Проте кількість різноманітних моделей маятника Фуко зростає. Так, у вестибюлі приміщення Генеральної Асамблеї ООН демонструється маятник – подарунок Нідерландів. Встановлено маятник в каплиці меморіального

ЖАН ФУКО і його маятник

...Єсть, однак, в этом маятнике нечто, заставляющее меня всматриваться в него внимательнее.

Эдгар По

Не буду приховувати, що для мене стало великою честю мати можливість взяти участь і виступити під час цієї знаменної події, яка хоча і відбувалася в нашому рідному КПІ, але, без перебільшення, треба говорити про подію загальнодержавної ваги. Маю на увазі відкриття 24 лютого 2011 року, повторю, в Україні, справжнього маятника Фуко.

Почну з того, що саме завдяки маятнику ім'я видатного французького фізика-експериментатора відомо, можна сказати, кожній освіченій людині. Але маятник, який прославив паризького професора, члена Паризької академії наук Жана Бернара Фуко, далеко не єдине, а з точки зору фахівців і не головне, що зробив у науці цей всесвітньо відомий учений. Нагадаю, що дослідження Фуко більше стосувалися не механіки, а оптики і електрики. Так, в оптиці він один з перших почав вимірювати швидкість світла і перший довів, що вона в повітрі і у воді різна, що було важливо для розуміння хвильової природи самого світла. Якщо торкнутися електрики, то навіть студентам технічних спеціальностей, упевнений, добре відомі так звані індукційні струми Фуко, які, спричиняючи паразитне нагрівання, шкодять роботі великої кількості пристроїв і з якими тому треба боротися. Фуко займався і приладобудуванням, і настільки вдосконалив гіроскоп, що саме після цього той став широко застосовуватися у мореплавстві і геодезії. І все це належить одному і тому ж досліднику, ім'ям якого названо кілька відомих фізичних явищ. Недарма Російська академія наук обрала Жана Бернара Фуко своїм іноземним членом!

Вважаю, про це обов'язково треба було нагадати, але сьогодні я пишу не для вшанування славного імені Фуко, а зовсім з іншого приводу – відкриття і запуску в КПІ найпростішого приладу, який складається лише з двох елементів: досить важкого предмету, як правило, металеві кулі, та, хто як забажає, або відносно легкої мотузки, або тросу, або ланцюга, на яких ця куля висить. Усе разом, тобто куля на підвісі, як всі ми знаємо, називається маятником, точніше математичним маятником, який може здійснювати періодичний обмежений рух, що зветься коливним рухом, або просто коливаннями. І в школі, і в університеті подібні маятники є одними з головних приладів для вивчення законів Ньютона і проявів земного тяжіння, а також вимірювання різноманітних фізичних величин, як-то: частот або періодів коливань, їх залежності від довжини підвісу і маси кулі тощо. Цікаво, що всі ці властивості маятників були добре відомі і використовувалися задовго до власних досліджень Фуко.

Закінчення на 2-й стор.

Урочисте відкриття маятника Фуко у КПІ

На церемонії відкриття були присутні: аташе Посольства Французької Республіки в Україні Гійом Колін; академік НАН України, Герой України, видатний фізик В.Г.Бар'яхтар, засновник і багаторічний декан фізико-математичного факультету НТУУ «КПІ»; академік НАН України В.М.Локтев (саме за його ініціативою було створено і встановлено маятник Фуко в НТУУ «КПІ»); академік НАН України ректор НТУУ «КПІ» М.З.Згуровський; академік НАН України перший проректор НТУУ «КПІ» Ю.І.Яки-

комплексу – Бойничське поле (Білорусь), у базиліці Святого Петронія (Болонья, Італія), у планетарії міста Солт Лейк Сіті (штат Юта, США). Маятник Фуко Київської політехніки має довжину 22 м, діаметр бронзової кулі – 28 см, вагу – 43 кг. Маятник відкрито для публічного ознайомлення, він відіграватиме важливу просвітницьку роль у вихованні українських школярів та студентів. Усі з нетерпінням чекають вигук «А все таки вона обертається!».

В.В.Янковий

Використання біомаси для енергетичних цілей

Використання біомаси як енергоносія в країнах Східної Європи традиційно відіграє важливу роль. З підвищенням цін на енергоносії та вимог до захисту довкілля зростає необхідність більш ефективно використовувати потенціал біоенергетичних носіїв. Впровадження сучасних технологій безперервного отримання енергії з біомаси є важливою передумовою для вирішення проблем енергопостачання.

З метою обміну досвідом, спільної реалізації наукових ідей і проектів, обговорення можливості співпраці українських і німецьких науковців у європейських програмах в НТУУ «КПІ» 14-15 лютого проходив семінар «Міжнародна кооперація-біоенергія». Семінар був організований Німецьким центром дослідження біомаси, Дрезденським Технічним університетом, Національним технічним університетом України «КПІ», Інститутом відновлюваної енергетики НАНУ та Львівським центром науки, інновацій та інформатизації.

Під час семінару паном Еріхом Бістрікером, радником з науково-технічної кооперації Міжнародного бюро Німеччини в Україні, презентовано національні програми дослідницької кооперації між Німеччиною та Україною, а пані Сімоною Краузе (Fraunhofer UMSICHT, м.Оберхаузен) представили можливості та інструменти підтримки 7-ї Рамкової програми. В трьох робочих групах було презентовано проектні пропозиції для спільних досліджень українських і німецьких технологій з виробництва паливних брикетів і біогазу, спалювання, отримання біодизелю, культивування морських водоростей. Одним із важливих напрямків спільного проекту учасники семінару вважають розвиток ефективних

Учасники семінару

сільськогосподарських підприємств із виробництва біомаси – поновлюваних сировинних матеріалів (перш за все, енергетичних культур) – як сировини для промисловості, виробництва товарів широкого вжитку та енергії.

У підсумках семінару українські і німецькі науковці наголосили на необ-

хідності спільного просування сучасних технологій використання біомаси на світові ринки, що сприятиме одержанню позитивних результатів для захисту довкілля та економії природних ресурсів.

В.А.Барбаи, заступник проректора з наукової роботи

СЬОГОДНІ В НОМЕРІ:

1 У КПІ відкрито маятник Фуко

2 Візит корейської делегації

Зустріч з ізраїльським політологом

Країна юних майстрів

3 До 115-річчя від дня народження О.Смогоржевського

4 Засідання профкому співробітників

Віртуоз акордеона Ігор Завадський в КПІ

Увага, конкурси!

Оголошення

З 10 по 13 лютого 2011 року в НТУУ «КПІ» перебувала делегація представників Корейського університету (KU, Seoul) у складі професора Су Вон Кім – директора дослідницького центру Batelle-KU, професора коледжу машинобудування Корейського університету – Янг Джун Муна, доцента коледжу електротехніки Корейського університету – Гук Тае Кіма та представника KIST-EUROPE у Німеччині – Чанг Хун Нам.

Візит корейської делегації

Учасники зустрічі

10 лютого делегацію зустріли проректор з навчально-виховної роботи НТУУ «КПІ» проф. Г.Б. Варламов. У зустрічі взяли участь представники ФЕЛ, ММІ, ФАКС, ТЕФ, КБ «Штор», НДІ прикладних проблем гідроаеродинаміки та теплообміну. Під час зустрічі Г.Б. Варламов наголосив на зацікавленості НТУУ «КПІ» у розширенні співробітництва з Корейським університетом у галузі обміну викладачами, академічної мобільності студентів, культурного обміну, наближення цього співробітництва до студентів за рахунок роботи з філіями Корейського університету, розширення кола спеціальностей, за якими здійснюється співробітництво. Гості розповіли про досягнення у співпраці з підрозділами НТУУ «КПІ».

11 лютого делегація представників Корейського університету працювала в підрозділах і на факультетах НТУУ

«КПІ». Проїшла зустріч з представниками Корейського університету і на факультеті авіаційних та космічних систем. Від факультету в зустрічі взяли участь декан О.В. Збруцький та представники кафедр. Гостей зацікавила робота факультету щодо створення університетського мікросупутника, дослідження в галузі аеродинаміки, роботи з розробки конструкцій та систем керування безпілотних літальних апаратів, досягнення факультету в академічному обміні студентами, зокрема за програмою IAESTE. Було досягнуто домовленості про укладання меморандуму про співробітництво та науковий обмін між факультетом авіаційних та космічних систем НТУУ «КПІ» та Корейським університетом. Також представники делегації відвідали факультет електроніки,

де зустрілися із заступником декана О.В. Борисовим, зав. кафедрами, професорами та аспірантами. В ході обговорення було прийнято рішення щодо посилення подальшої наукової та академічної співпраці між факультетами, а саме участь у спільних дослідницьких проектах, у міжнародних конференціях та ін. Також було затверджено рішення щодо проведення у грудні місяці щорічної он-лайн конференції з нанотехнологій. Факультети домовилися у 2011 році підготувати та підписати угоду про обмін студентами між університетами.

Результати співпраці сприятимуть розвитку програми подвійного диплома та подальшому плідному співробітництву між університетами як у науково-технічній, так і в академічній сфері.

За інф. ФАКС та відділу академічної мобільності студентів

Зустріч з ізраїльським політологом

22 лютого в залі засідань Вченої ради НТУУ «КПІ» відбулася лекція професора університету Бар-Ілан доктора політології Ханіна Зеєва на тему «Національні держави та їхні діаспори: досвід Ізраїлю та України».

Уродженець України професор Ханін Зеєв – головний науковець Міністерства абсорбції Ізраїлю. У своїй лекції він розкрив специфіку побудови самобутньої єврейської держави із національною культурою.

Лектор особливо підкреслив, наскільки важливо відчувати «весну народів», тобто самопробудження, прагнення перетворитися з етнічної групи в незалежний народ і не відступати від заданого вектора розвитку. Бо результат говорить сам за себе: у рейтингу 100 країн світу, за припущенням журналу Newsweek, Ізраїль посідає 22 місце, Україна – 49. Тому відповідь на питання: чи варто Україні переймати досвід Ізраїлю, очевидна.

Світлана Григоренко, студентка ФСП

Зеєв Ханін

КРАЇНА ЮНИХ МАЙСТРІВ

Перша всеукраїнська виставка-звіт дитячої творчості «Країна юних майстрів» відбулася 24 лютого 2011 року в Київському палаці дітей та юнацтва. Учасниками виставки стали позашкільні заклади освіти з усіх регіонів України, які представили творчі роботи близько 500 переможців і лауреатів міжнародних та всеукраїнських творчих змагань. Виставку відвідали Президент України Віктор Янукович, міністр освіти і науки, молоді та спорту Дмитро Табачник, голова КМДА Олександр Попов та ін.

Виставка складалася з 6 розділів. «Зіркове містечко» представило роботи вихованців Авіаційно-космічної академії: літак-тренажер «Аерофрак-22», рятувальний парашут С4-У та спеціальне обладнання для польотів. «Містечко кіномистецтва» познайомило перших осіб держави та відвідувачів виставки з роботами дитячих кіностудій. У «Місті мистецтв та народних ремесел» демонструвалися декоративно-ужиткові витвори, зокрема гончарні вироби, експонати, плетені з солом, вишиванки, писанки. Яскравою була експозиція «Міста юнатів та екологів». Тут і нау-

ково-пізнавальні відеофільми, і нові сорти рослин, і живі пухнасті «експонати». Доволі цікавого та захоплюючого можна було знайти в «Місті фанатів, конструкторів та винахідників». Безліч моделей, які літали, їздили, рухались, приваблюючи своєю фантастичною

зовнішністю, не залишили байдужими жодного з гостей виставки.

У «Місті креативних ідей», яке «розбудувала» Мала академія наук, було представлено абсолютно «дорослі» розробки юних винахідників. Роботи мавців відрізнялися оригінальністю, сміливістю ідей та творчим підходом до розв'язання нагальних потреб сучасності: технологія порятунку танкерів, способи нанесення захисного молібде-

нового покриття, матеріали для виготовлення новітніх імплантів тощо.

НТУУ «КПІ» на виставці «Країна юних майстрів» представляли члени МАН України – студент I курсу ФЕЛ Олексій Зінко та студентка I курсу ФТІ Любов Ревуцька. Презентовані

роботи пропонують варіанти розв'язання енергетичних проблем засобами альтернативної енергетики. Олексій Зінко у своїй роботі вдосконалив вертикальну вітроелектростанцію шляхом поліпшення аеродинамічних характеристик обертального ротора. Це вдосконалення запатентовано. Любов Ревуцька запропонувала геліоенергетичний пристрій для обігріву приміщень, покликаний поглинати енергію Сонця, скорочуючи тим самим витрати на опалення. Ця розробка захищена двома патентами України. Політехніки стали дипломантами Першої всеукраїнської виставки-звіту «Країна юних майстрів».

Перша всеукраїнська виставка-звіт дитячої творчості «Країна юних майстрів» стала справжнім святом талантів, обдарованості і натхнення.

Любов Ревуцька, студентка I курсу ФТІ

Продовження. Початок на 1-й стор.

Але знову ж таки не це головне в маятникові Фуко, про який йдеться. Головне, що вперше і зрозумів Фуко на предмет використання, – це те, що площина коливань маятника зберігається під час його руху. А отже, якщо коливання відбуваються в системі відліку, яка сама є нерухомою, то рух будь-яких об'єктів, що в ній рухаються, також можна простежити і виміряти. Таким чином, якщо, скажімо, Земля рухається, то вона змінюватиме своє положення в просторі відносно згаданої площини.

Ця дуже проста, на перший погляд, а насправді геніальна ідея до Фуко нікого з інших дослідників, образно кажучи, не відвідала. З неї ж негайно випливало, що при досить довгій довжині підвісу і якомога більшій вазі кулі, коли період коливань стає достатньо великим, можна наочно спостерігати обертальний рух Землі в реальному часі, бо маятник не є жорстко закріпленим відносно Землі.

Боюсь, звертаючись наперед до молодих людей, їх це не дивує, бо слова про обертальний рух Землі, скоріше за все, їм здаються майже тривіальними. Молодому і середньому поколінням це, як і кулеподібна форма Землі, відомо не з слів батьків або викладачів, а завдяки, зокрема, телебаченню, де часто демонструються фото- і кінозйомки з космосу. Тому про такі банальні речі, здавалося б, годі й говорити – будь-хто завяжить, що про таке давно і добре знає. Проте, закликаю, не треба бути настільки самовпевненими, оскільки модні і поширені тепер різні соціологічні опитування виявляють і дещо сумні речі. Так, за даними одного з них, що нещодавно відбулося в різних регіонах Росії, включаючи Москву і Санкт-Петербург, тільки 17% респондентів правильно відповіли на питання про причини зміни пори року. Не думаю, що наші дані були б набагато кращими.

Тому давайте згадаємо, що передувало появі маятника Фуко і в чому його роль, яка так сильно вражала людей. Справа в тому, що люди завжди цікави-

ЖАН ФУКО І ЙОГО МАЯТНИК

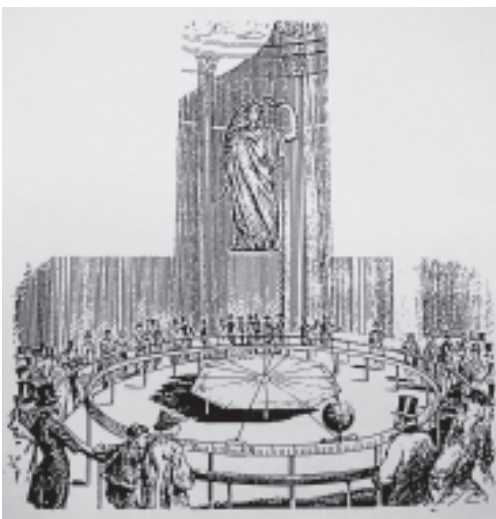
лись світобудовою. Я кажу люди в множині, але це не зовсім відповідає істині, бо насправді про подібні глибокі речі думають лише окремі особи, а спроможних щось зрозуміти взагалі одиниці. Але вони, тобто такі, які хочуть розібратися у справжній природі речей, завжди присутні в масі людей. І на питання, як же організований світ у цілому, свою відповідь знайшов грецький мислитель Птоломеї, який запропонував модель, що стала визначальною і отримала назву геоцентричної, або Птоломеевої, системи світу. Спираючись на візуальні спостереження, вона проголошувала, що центром Всесвіту є нерухомо Земля, навколо якої по кругових орбітах рухається Сонце, інші небесні тіла, а зорі утворюють сферичний небосхил, теж нерухомий.

Як не дивно, але такі уявлення проіснували майже півтора тисячоліття. Точніше, 1400 років усіх людей Землі влаштувало вчення, за яким Земля – центральний об'єкт світоустрою, і ніхто, або практично ніхто в цьому не сумнівався. Більше того, система Птоломеевої була канонізована церквою і на багато років стала основоположною складовою християнського віровчення.

Проте все ж залишалися деякі диваки, які не вірили загальноприйнятим твердженням. Вірніше, навіть не стільки не вірили, скільки хотіли пересвідчитися, що геоцентрична система працює. Тим більше, що засоби спостережень постійно вдосконалювалися.

Переворот у свідомості був викликаний польським астрономом Ніколом Коперніком, який під тиском незаперечних спостережливих фактів, що не узгоджувалися з розрахунками на основі Птоломеевої системи щодо руху планет і Сонця, фактично був вимушений відкинути геоцентричну світобудову, де головним був постулат про центральне положення і нерухомість Землі, а складний

характер рухів планет і Сонця пояснювався волею Творця, або Бога. Відмова від геоцентричної системи тягла за собою відмову від ідеї про людину як центральний у прямому і переносному розумінні елемент божественного устрою світу, що складало основні положення Священної книги – Біблії. Копернік же в центр помістив Сонце, припустивши, що всі планети, включаючи Землю, обертаються навколо нього. Це вводило в обіг уявлення про геліоцентричну систему

Публічна демонстрація дослідів в Паризькому Пантеоні у 1851 році

світу, яка кардинально суперечила біблійним канонам, ламала їх. Саме тому трактат Коперніка «Про обертання небесних тіл», оприлюднений у 1543 році, церков суворо заборонила, і заборона тривала близько трьох століть, аж до 1828 року. Зроблене Коперніком інше, ніж людським і науковим подвигом, назвати не можна. Додам, що поширення ідей Коперніка зазнавало великого опору з боку церковних діячів і церкви в цілому. Прибічника цього вчення Джордано Бруно було спалено на вог-

нищі інквізиції, і його власні праці про нескінченність простору у Всесвіті також спалено. І Галілею Галілеї, щоб не бути покараним інквізицією, як ми знаємо, відмовився від деяких своїх переконань щодо руху Землі, але перед смертю промовив широко відомі слова: «І все-таки вона обертається!», які стосувалися Землі.

Треба при цьому розуміти, що всі ці драматичні події не доводили і не могли довести широкому загалу обертання Землі, бо само по собі обертання планет навколо Сонця ще не передбачає їх власного обертання. Тому, коли Фуко збагнув, як і заради чого можна використати звичайний маятник, він водночас також зрозумів, чим ризикує, і після демонстрації дослідів імператору Франції, який тому сподобався, він все ж вирішив звернутися до Папи Римського за спеціальним дозволом. Останній, як не дивно, був отриманий через благословення, бо, як заявив Папа, відповідна демонстрація не тільки не віднімає Бога, а навпаки, доводить його могутність. І от рівно 160 років тому в Паризькому Пантеоні була здійснена перша демонстрація того, що обертальний рух дійсно має місце і відбувається навколо осі, що відповідає напрямку нерухомого підвісу, або вертикалі в тій точці Землі, де цей підвіс знаходиться. Як писали тоді паризькі газети, люди, що зібралися на першу демонстрацію, були не стільки збуджені від побаченого, скільки приголомшені ним, а до того невідоме майже нікому, крім фахової спільноти, ім'я Фуко досить швидко здобуло всесвітню славу і тепер його знають навіть школярі, які з батьками або з шкільними вчителями відвідали той чи інший маятник Фуко. Маятники з високими підвісами стали модними і їх як незвичайну дивину, що, тим не менш, певною мірою зберігається дотепер, стали будувати багато країн, але відомих маятників Фуко не більше ніж півтора де-

сятка. Наприклад, в СРСР найвідомішим був споруджений в колишньому Ленінграді, в Ісааківському соборі, і відкритий рівно 80 років тому, у березні 1931 року. Цікаво, що тоді там знаходився Державний антирелігійний музей, а запуск маятника в газеті «Правда» був названий тріумфом науки над релігією, що, звичайно, на жаль, не так.

Повертаючись власне до маятника Фуко, додаю, що він дозволяє вимірювати широту свого географічного розташування, а також, що знають менше, такий феномен неінерціальних координатних систем відліку, як деяку силу інерційного походження, яку вперше розрахував французький фізик і інженер, теж член Французької академії наук Гюстав Коріоліс і яка вже 150 років носить його ім'я. Вона визначає, як має зсуватися предмет, коли його рух описувати в неінерціальній системі, але інші деталі про цю силу виходять за межі цього мого повідомлення.

Таким чином, побудова маятника Фуко є, на мій погляд, визначною подією, а місце його спорудження і регулярні демонстрації стають, точніше – мають стати, важливим центром освіти. І те, що для такого місця в Києві обрана науково-технічна бібліотека КПІ, теж правильно і глибоко символічно.

І останнє. Приблизно п'ять, а може шість, років тому одна з найвпливовіших газет світу «New York Times» провела опитування кількох тисяч фізиків багатьох країн з приводу найбільш важливих і красивих фізичних дослідів за всю історію людства. Так от, маятник Фуко посів серед перших десяти почесне 5-те місце. А це яскраво свідчить, що маятник Фуко робив і робить свою справу – незаперечно доводить усім, хто хоче в цьому переконатися, що Земля дійсно безперервно обертається.

Хотів би побажати всім нам, щоб маятник Фуко Київської політехніки виправдав наші спільні сподівання і завжди без будь-яких перешкод гармонійно коливався, несучи людям справжнє знання.

В.М. Локтєв, професор, завідувач кафедри загальної і теоретичної фізики ФМФ НТУУ «КПІ»

До 115-річчя від дня народження професора О.С.Смогоржевського

Видатний український математик, талановитий педагог Олександр Степанович Смогоржевський (1896–1969) працював у Київському політехнічному інституті з жовтня 1930 року і до кінця життя. Проїшов усі педагогічні щаблі: асистент, доцент, професор, завідувач кафедри вищої математики, а пізніше – завідувач кафедри математичної фізики.

Його наукові дослідження в галузі геометрії, зокрема, в теорії геометричних побудов на евклідовій та гіперболічній площині, у розв'язанні складних конструктивних задач геометрії Лобачевського,

конструктивних задач за допомогою обмежених засобів тощо набули всесвітньовідомого визнання. Його книги «Геометрические построения в плоскости Лобачевского», «Метод координат», «Линейка в геометрических построениях», «Основы геометрии» та деякі інші перекладено англійською, японською, болгарською, китайською, чеською мовами.

Під його талановитим керівництвом кафедра вищої математики КПІ виросла у могутній колектив фахівців.

Видатний математик і педагог

О.С.Смогоржевський почав працювати на посаді асистента кафедри вищої математики хіміко-технологічного інституту (одного з інститутів, які були утворені тоді на базі КПІ) з 1 жовтня 1930 р. На кафедру його запросив тодішній завідувач академік Всеукраїнської академії наук (ВУАН) Михайло Пилипович Кравчук.

Разом з М.П.Кравчуком О.С.Смогоржевський працював також в Інституті математики, в Київському державному університеті та ін. За сприяння М.П.Кравчука О.С.Смогоржевський у червні 1934 р. брав участь у роботі II Всесоюзного математичного з'їзду в Ленінграді. Їхня перша спільна стаття вийшла ще в 1927 році. А в 1934 р. було видано 1-шу частину (407 стор.) посібника для студентів і самоосвіти «Вища математика», авторами якого були М.Кравчук, П.Касяненко, С.Кулик, В.Можар, О.Смогоржевський.

Перші наукові праці О.С.Смогоржевського належали до теорії ортогональних та унітарних перетворень. Потім, узагальнюючи відповідні результати академіка М.П.Кравчука, Олександр Степанович досліджував побудову систем ортонормальних поліномів, пов'язаних із деякими імовірнісними схемами.

На початку 40-х рр. минулого століття, під впливом праць Б.Я.Букреева, Олександр Степанович спрямовує свої наукові інтереси на теорію геометричних побудов у геометріях Евкліда та Лобачевського. В 1939 р. виходить з друку його монографія «Елементи теорії трикутника», яка і сьогодні є довершеною та вичерпною працею за цією тематикою.

Працюючи в КПІ у передвоєнні роки, він одночасно завідував кафедрами математики в Гідромеліоративному та геометричному інститутах. У 1940 р. О.С.Смогоржевський разом з академіками М.М.Боголюбовим та Б.В.Гнеденко сприяв організації кафедри алгебри та геометрії у складі фізико-математичного факультету Чернівецького державного університету та обранні її наукового напрямку. З 1945 року кафедру очолює учень О.С.Смогоржевського М.Г.Беляєв.

У роки Великої Вітчизняної війни Олександр Степанович працював у Середньоазіатському індустріальному інституті (м. Ташкент). Був нагороджений медаллю «За доблесну працю у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 рр.» (1946 р.).

Після повернення з евакуації, у вересні 1944 р., Олександр Степанович захистив докторську дисертацію «Функції Гріна лінійних диференціальних та квазідиференціальних систем в області одного виміру» і був затверджений у вченому ступені доктора фізико-математичних наук. 2 грудня 1944 р. його було призначено на посаду завідувача кафедри вищої математики КПІ. У 1945–1950 рр. О.С.Смогоржевський був одночасно професором кафедри геометрії механіко-математичного факультету Київського державного університету, якою керував професор Б.Я.Букреев.

Олександр Степанович читав курси: «Аналітична геометрія», «Математичний аналіз», «Теорія функцій комплексної змінної», «Теорія ймовірностей», «Тензорне числення» та ін.

«1946 рік. У навчальні аудиторії вперше прийшли зовсім різні студенти: і ті, хто пройшов шляхами війни, і зовсім юні, що тільки закінчили середню школу. Олександр Степанович усіх нас тепло привітав <...> Його лекції завжди вражали глибиною думки і яскравістю форми і були для нас серйозною школою», – згадували студенти повесних років Ф.П.Яремчук, Т.М.Бартновська та В.Г.Лозовик.

У другій половині 1940-х рр. О.С.Смогоржевський організував та очолював перший математичний семінар в КПІ, основною темою якого була неевклідова геометрія з акцентом на геометричних побудовах. У семінарах брали участь математики багатьох вузів України, а також Росії.

У повесний період виходять його книги: «Геометрические построения в плоскости Лобачевского» (1951 р.), «Метод координат» (1952 р.),

«О геометрии Лобачевского» (1957 р.), підручник для університетів і педагогічних інститутів «Основы геометрии» (2-ге вид., 1954 р.), «Линейка в геометрических построениях» (1957 р.). О.С.Смогоржевський не тільки вперше розв'язав деякі складні конструктивні задачі геометрії Лобачевського, а й започаткував новий напрям – розв'язок конструктивних задач за допомогою обмежених засобів.

Його праці з геометрії (у співавторстві з О.С.Столовою) «Справочник по теории плоских кривых третьего порядка» (1961 р.) і «О некоторых плоских алгебраических кривых» (1965 р.) стали фундаментальними посібниками для науковців.

«Книги Олександра Степановича, <...> є моїми настільними книгами; читаючи їх, я відчуваю живу розмову з автором», – відзначав проф. В.С.Мартиненко.

У 50-60-ті рр. О.С.Смогоржевський був визаним головою київської школи геометрів. Він висвітлює свої досягнення в цій галузі на III Всесоюзному математичному з'їзді та на I Всесоюзній геометричній конференції.

«Курс аналітичної геометрії він читав дуже красиво, захоплююче, – пише у своїх спогадах О.В.Забара, донька В.А.Зморочива. – Іспити приймав своєрідно, <...> і дозволяє до іспиту підготувати всі математичні викладення і користуватися ними. Ми повинні були лише розуміти і уміти пояснити. І завдання виявлялося непростим...».

Під керівництвом Олександра Степановича кафедра математики, що складалась у 1944 р. із 7 осіб, виросла в могутній колектив спеціалістів, на базі якого в 1952 р. були створені дві кафедри:

На семінарі (червень, 1935). Зліва направо (сидять): М. Бик, Д. Граве, Т. Леві-Чівіта (Італія), Г. Пфейфер, М. Кравчук, М. Орлов; (стоять): Ю. Соколов, В. Дяченко, К. Бреус, В. Можар, О. Смогоржевський, Є. Ремез, А. Наумов, Й. Погребиский

математичної фізики, яку він очолює, і вищої математики на чолі з проф. В.А.Зморочивем. Ці кафедри об'єднали понад півсотні математиків.

«Протягом десяти років я працював на кафедрі, яку очолював О.С.Смогоржевський, – згадував професор В.С.Мартиненко. – В колективі кафедри панувало психологічне поле доброзичливості, були справді високі вимоги до викладачів, але не було жодних конфліктних ситуацій. Кожен з викладачів намагався працювати, як Олександр Степанович».

Він шукав та дбайливо виховував талановиту молодь. До неї належав і український математик Євген Вікторівський, нині відомий усьому світу. За клопотанням Олександра Степановича, у 1956 р. спеціалізована Вчена рада радіотехнічного факультету КПІ одноставно присудила йому науковий ступінь доктора фізико-математичних наук за захист кандидатської дисертації «Интегральные кривые разрывного поля направлений».

Під керівництвом О.С.Смогоржевського закінчили аспірантуру та успішно захистили кандидатські дисертації 15 чоловік. Серед них: М.П.Хоменко, Р.Й.Демаховська, М.В.Скородумов, М.Г.Андрієвська, В.С.Мартиненко, Л.І.Мозкова та ін. Вони стали чудовими викладачами та науковцями.

За плідну науково-педагогічну діяльність та заслуги у підготовці наукових та інженерних кадрів професор О.С.Смогоржевський був нагороджений двома орденами Трудового Червоного Прапора (1948, 1953 рр.), у 1966 році йому присвоїли почесне звання Заслуженого діяча науки УРСР.

До останнього подиху О.С.Смогоржевський працював у КПІ. Пам'ять про нього бережуть у Київському політехнічному.

Л.С.Баїштова, м.н.с. ДПМ при НТУУ «КПІ»

Розповідає донька

Народився Олександр Степанович 6 березня 1896 року в селі Лісові Бирлінци на Вінниччині в сім'ї священика. З любов'ю батько згадував дитинство у своїх споминах «Камінці з мозаїки мого життя», описував навколишню природу: «У верхів'ях дерев весело щебечуть пташки, в траві стрибають зелені коники, повітря насичене мелодійним гудінням комах, неначе тихенько дзвенять незримі струни».

У 1908 році вступив до першого класу Невірської чоловічої гімназії. У гімназії він виділяється серед своїх однокласників математичними здібностями, знанням латинської мови. Згадує Олександр Степанович (цитую із його «Камінці з мозаїки мого життя»):

«Вдало розв'язував задачі з алгебри та геометрії. Якось влітку, на канікулах між четвертим та п'ятим класами, потрапив мені до рук підручник видатного київського математика – професора В.П.Срмакова – з аналітичної геометрії на площині, і я того ж таки літа як слід простудіював цю книгу. Пізніше ознайомився з деякими іншими галузями вищої математики. Товариші прозвали мене «професором».

У 1916 році Олександр закінчив гімназію із золотою медаллю. В його атестаті зрілості була приписка: «Проявляв блискячі здібності та любов'ю к математическим наукам». У цьому ж році Олександр вступає до Новоросійського (Одеського) університету на фізико-математичний факультет. Але пробує в університеті тільки місяць до призову на військову службу. У 1918 році демобілізувався і з осені 1918 року почав працювати завідувачем вищою початковою школою (згодом переіменованою в семирічну трудову школу) в селі Холодівка.

25 квітня 1920 року одружується з учителькою цієї школи Зінаїдою Хром'як, родом з Холмщини. «У цей день гарно цвіли яблуні», – згадує батько.

У ці роки йому пощастило познайомитися з талановитим композитором Миколою Леонтовичем. Згадує О.Смогоржевський:

«Візьми, мати, піску жменю
Та й посіси на каменю...
Коли пісок з каменю зійде.
Тоді твій син з війни прийде...
Та не на війні загинув цей видатний український композитор. Загинув він у селі Марківці, в будинку свого батька священика від руки бандита чи військового (?)».

Згадував батько і свою любов, потяг до малювання: «Написав, як кажуть митці пензля, – для Холодівського драматурга декорації. Особливо вдалим вийшов краєвид...».

І ось – перший спектакль. Підняли завісу, і в залі прокотилася приглушений гомін здивування і захоплення».

У 1923 році Олександр Степанович переїхав з сім'єю до села Кирнасівка, де обійняв посаду завідувачого семирічної школою.

Але мрія про вищу школу не залишала Олександра Степановича, і в 1925 році він вирішив вступити до Київського інституту народної освіти (КІНО). Вступні іспити з математики (письмовий іспит), фізики і хімії приймав молодий професор Михайло Пилипович Кравчук. Він поставив Олександру Степановичу з математики і фізики «5», з хімії «4». Олександр Степанович став студентом Київського інституту народної освіти. Ще раніше Олександр Степанович ретельно ознайомився з роботами академіка Граве «Енциклопедія математики» та «Курс вищої алгебри» (700 сторінок). На першому курсі Олександр Степанович приніс свою першу наукову роботу. Граве передав її М.П.Кравчуку. Михайло Пилипович зробив ряд зауважень до статті, Олександр Степанович переробив статтю і приніс її безпосередньо до Михайла Пилиповича. Михайло Пилипович істотно доповнив статтю та запропонував надрукувати її як спільний твір. Так в 1927 році в «Записках КІНО» побачила світ стаття «Про ортогональні перетворення».

Пише батько: «На моє застяття, вийшло положення про екстернат, і за літнього року – з грудня 1927 і до червня 1929 року включно я склав екстерном іспити за весь курс фізико-математичного факультету, понад 40 іспитів...».

20 грудня 1928 року я встановив своєрідний рекорд, склавши за цей день п'ять екзаменів!... Не буду описувати всіх перипетій цього нелегкого періоду мого життя, – це склало б цілу епопею».

Закінчує інститут. М.Кравчук радить вступати до аспірантури, пише рекомендацію. Ось точна її копія:

«Можу рекомендувати т. О.Смогоржевського, як людину з видатними математичними здібностями та знаннями. Ще студентом першого курсу КІНО він подав до Н.-Д. Катедри математики працю, яка розвинулася в самостійний дослід і була надрукована. З того часу він, хоч і в надзвичайно недовідних обставинах, невпинно розвивався, і безперечно дуже швидко може виробитися на цінного наукового робітника».

Він безперечно буде одним із кращих аспірантів і працездатністю, і хистом, і самостійністю думки».

Проф. Мих. Кравчук. 14.VI.1929р.

Та тоді існувала комісія у справах добору кандидатів в аспірантуру за соціальною ознакою. Олександр Степанович змушений був повернутись у село до вчительської праці.

Наступного літа прийшов до Олександра Степановича лист від М.П.Кравчука із запрошенням посісти посаду асистента в Хіміко-технологічному інституті, де М.П.Кравчук завідував кафедрою вищої математики. На базі Політехнічного інституту були утворені нові навчальні заклади, в тому числі Хіміко-технологічний інститут, в якому Олександр Степанович став працювати з 1 жовтня 1930 року.

У 1934 році дочірні навчальні заклади колишнього Політехнічного інституту об'єдналися, отже, інститут відродився, але під назвою Індустріального. Кафедру вищої математики очолює М.П.Кравчук. Олександр Степанович став його заступником. На кінець 1936 року, коли Індустріальний інститут представив Олександра Степановича до професорського звання, в нього вже була готова докторська дисертація «Функції Гріна лінійних диференціальних систем в одновимірній області».

Машинописний її примірник разом з друкованими працями Олександра Степановича інститут надіслав до Вищої атестаційної комісії, яка на своєму засіданні від 23 червня 1938 року затвердила Олександра Степановича у вченому званні професора. В цей час Олександр Степанович уже декілька років працює в університеті і в Інституті математики Академії наук УРСР під керівництвом Михайла Пилиповича.

21 лютого 1938 року М.П.Кравчука заарештували «за український буржуазний націоналізм, шпигунство». Незадовго перед цим розпочалося ганебне відкриття цькування великого вченого – збори в Інституті математики, засідання Президії Академії наук УРСР, в університеті. Цих зібрань Олександр Степанович не відвідував.

В Академії наук і в університеті Олександра Степановича звільнили з роботи, в Індустріальному інституті його від звільнення врятував новий завідувач кафедри професор Ю.Д.Соколов. На засіданні кафедри ніхто з її членів не виступив проти Михайла Пилиповича, але протокол засідання кафедри був не на користь Михайла Пилиповича і Олександра Степанович не підписав його. Він залишився вірним своєму вчителю, морально і матеріально і далі допомагав його сім'ї.

У своїх спогадах Олександр Степанович пише: «Цю виключно обдаровану людину, надзвичайно чесну людину, що була у розквіті творчих сил, зацькували, облили брудом, загубили. Не можна цього забути. Ганьба ворогам Михайла Пилиповича, що бачили в його особі небезпечного конкурента і всіма правдами і неправдами прагнули усунути його. Ганьба й тим, хто потурав їм, вигадуючи в припадку якоїсь божественної вакханалії нові й нові наклепи на нього. Мир його світлий пам'яті!»

З початком війни наша сім'я виїхала до Ташкента. Там Олександр Степанович працював професором кафедри вищої математики Середньоазіатського індустріального інституту. У вересні 1944 року сім'я повернулася до Києва. Під час війни обоє синів Олександра Степановича були на фронті, молодший його син загинув під Сталінградом.

У Києві Олександра Степановича призначили завідувачем кафедри вищої математики в КПІ. І знову велика плідна наукова та педагогічна праця!...

Дивовижною людиною був батько, палко любив природу, пісні – душу народу. Він писав: «...Звучання пісень, сильних не стільки своїми мелодіями, скільки словами і втіленими в них думками, цими блискітками людського розуму. Благодать задуму, глибина внутрішнього змісту – ось що прикрашає пісню».

А як любив нас – своїх дітей і онуків!... Зумів прищепити нам інтерес до науки, любов до праці, був прикладом і ширості, і людяності, і високої порядності.

Треба згадати і його захоплення шахами. У радянських і зарубіжних виданнях опубліковано понад 100 його шахових задач, є серед них і премійовані. Чудово знав історію, світову літературу. Згадував сміючись: «...іноді, щоб надати своїй науковій доповіді більшої виразності, я не гребувал латинню (aurea veridicratis – золота середина), а в слушні моменти цитував уривки з віршованих творів...»

Безперечно, що наукові учні, колеги, студенти Олександра Степановича пам'ятатимуть співпрацю зі своїм Учителем, не забудуть його добро, надзвичайну працелюбність, вимогливість, принципність, творче натхнення, яке вони черпали від нього, збагачуючись духовно та інтелектуально.

Н.О.Смогоржевська-Гльченко

Ігор Завадський – заслужений артист України, лауреат міжнародних конкурсів акордеоністів, єдиний в Україні володар «Золотої ліри» і перший український музикант, який попов до Книги рекордів Гіннеса, – нещодавно був гостем нашого університету.

Концерт був цікавим і тим, що І.Завадський пояснював особливості аранжування різних жанрів музики – вокальних, інструментальних і хорових творів для баяна (кнопкового акордеона, як він називається у Європі), коротенько

оністів: 644 виконавця із 5 країн світу (Канада, м. Кімберлі, 2005 р.) і 566 виконавців (Нідерланди, м. Діпенгейм, 2000 р.). «Золоту ліру» отримав в Італії (1995 р.) за перемогу на конкурсі з результатом 100 балів із 100 можливих!

– Граю щодня по чотири години; читаю переважно філософську літературу, теж чотири години. У артистів робота переважно вночі. Так і в мене: лягаю о 10-й ранку, а встаю о 5-й, о 7-й вечора починаються концерти. Ось так і живемо.

– Чому скептично ставлюсь до всіляких звань? – Виходжу з того, що звання «артист» само по собі має високий титул. А буде приставка «заслужений» чи «народний» – немає значення. Мені його збиралися дати чотири рази..., проте це вже інша історія.

Про творчість:

– Мені здається, що граю не я, що через мене грає хтось, хто керує мною. Любов, натхнення – це високі поняття. До них, як і до Бога треба ставитись обережно, рідше промовлять і тому подібне. Це дуже високий духовний і душевний стан...

Концерт був благодійним. Прийшли любителі музики і його шанувальники, які ходять на концерти Ігоря Завадського постійно. Будемо знати, що кожного місяця Маєстро дає сольні концерти у київському Будинку актора.

Концерт організовано факультетом соціології і права з ініціативи і за активною участю доцента кафедри філософії Марини Препотенської, де вже готуються нові цікаві заходи під назвою «Зустрічі із зірками».

Станіслав Тимченко,
ст. викладач каф. філософії
Фото з сайту www.zavadsky.net.ua

Віртуоз акордеона Ігор Завадський в КТІ

Виступ відомого у світі музиканта-віртуоза складався із двох частин. У першій частині він виконував музичні твори різних періодів і жанрів, а у другій – спілкувався з аудиторією.

Музична програма почалася з класики. Прозвучали твори Баха, Вівальді, Моцарта, Шопена, Гріга та ін. Обробок народних пісень не було, проте був твір українського композитора Людкевича. Завадський розповів творчу біографію цього талановитого композитора, який прожив більше ста років.

Багато зіграних творів приймалося на «біс», але найбільше сподобались аудиторії вальси Шопена, знову ж таки, вальс композитора Євгена Доги із кінофільму «Мой ласковий і нежный зверь». Присутні на «ура» сприймали пісні і мелодії із сучасних фільмів і театральних вистав і не жаліли долоней. В один момент артист, посміхаючись, сказав:

– Це вже щось подібне до бурхливих олеськіє, що переходять в овації... Плескайте сильніше, нам, артистам, це подобається. Саме заради цього ми сюди і приходимо...

Не просто плескали, а стоячи плескали наприкінці концерту...

характеризував композиторів і їх твори.

Друга частина концерту виявилася не менш цікавою. Артист охоче відповідав на запитання, розповідав про себе.

...Народився він в Росії, жив у Казахстані і на Україні. Музичну і середню школу закінчив у Запоріжжі. Пізніше став студентом і аспірантом Київської консерваторії, був викладачем. Нині же концертує по всій планеті – відвідав більше двадцяти країн. До речі, до Книги рекордів Гіннеса Ігор Завадський потрапив як соліст найбільших у світі оркестрів акорде-

Засідання профкому співробітників

17 лютого 2011 року відбулося планове засідання профспілкового комітету співробітників НТУУ «КПІ». Було розглянуто питання, що стосувалися позиції профспілок в обговоренні Пенсійної реформи та проекту Закону «Про вищу освіту», а також поточної ситуації у зв'язку з перевіркою університету КРУ (доповідачі – В.І.Молчанов, В.І.Корсаков). Було заслухано й затверджено звіт головного бухгалтера профкому про виконання фінансово-господарського плану за 2010 рік та ухвалено кошторис профкому на 2011 рік (доповідач – О.В.Литвиненко). Також ішлося про початок огляду-конкурсу з

охорони праці в підрозділах (доповідач – Б.О.Бобін), підготовку звітів керівників підрозділів та укладання колективних договорів (доповідач – В.І.Корсаков). На закінчення було розглянуто кадрові питання та поточні справи.

На засіданні, зокрема, було надано інформацію про хід обговорення Пенсійної реформи в Україні й консолідовану позицію профспілок, спрямовану на неприйняття положень реформи та необхідність рішучих дій представників працюючого класу у разі її невідкликання з розгляду у Верховній Раді. Також повідомлено про участь представників профкому КПІ

в обговоренні проектів змін до Закону України «Про вищу освіту». Загалом концепція законопроекту, поданого Міністерством освіти і науки, молоді та спорту, прийнятна для схвалення профспілками освітньої галузі, проте з певними доопрацюваннями.

Поточна інформація стосувалася численних скарг співробітників на обмеження можливості відвідувати басейн КПІ, що є порушенням чинного Колективного договору між адміністрацією та профспілковими комітетами співробітників і студентів.

За інформацією профкому співробітників

• КОНКУРС • КОНКУРС •

ІНСТИТУТ СПЕЦІАЛЬНОГО ЗВ'ЯЗКУ ТА ЗАХИСТУ ІНФОРМАЦІЇ
НАЦІОНАЛЬНОГО ТЕХНІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ УКРАЇНИ
«Київський політехнічний інститут»

ОГОЛОШУЄ КОНКУРС

на заміщення вакантної посади завідувача кафедри
(доктор наук, професор):

- спеціальна кафедра застосування засобів криптографічного та технічного захисту інформації

на заміщення посади професора кафедри (доктор наук, професор), тимчасово зайнятої до проведення конкурсу:

- спеціальна кафедра застосування засобів спеціальних телекомунікаційних систем

на заміщення посад науково-педагогічних та наукових працівників (як правило, кандидат наук), тимчасово зайнятих до проведення конкурсу:

- завідувач докторантури та аспірантури - 1
- завідувач підготовчого відділення - 1
- начальник науково-організаційного відділу - 1
- науковий співробітник - 1

Термін подання документів – місяць від дня опублікування оголошення.

Адреса: 01011, Київ, вул. Московська, 45/1.
Тел.: (044) 281-58-53, 281-58-54.

ОГОЛОШЕННЯ

23 березня 2011 року буде проведено математичну олімпіаду НТУУ «КПІ» в рамках першого туру Всеукраїнської олімпіади з математики для студентів вищих навчальних закладів України.

Олімпіада пройде в дві зміни в аудиторіях корпусу №7 НТУУ «КПІ»: №101 (14.30 – 18.30, студенти першого курсу), №103 (14.30 – 18.30, студенти старших курсів), №102 (16.15 – 20.15, студенти першого курсу), №105 (16.15 – 20.15, студенти старших курсів).

За результатами олімпіади будуть сформовані збірні команди НТУУ «КПІ» для участі в другому турі Всеукраїнської олімпіади.

Запрошуються студенти всіх факультетів університету.

• КОНКУРС • КОНКУРС •

НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ
«Київський політехнічний інститут»

ОГОЛОШУЄ КОНКУРС

на заміщення посади завідувача кафедри (доктор наук, професор) – менеджменту.

на заміщення посади професора кафедри (доктор наук, професор) – металознавства та термічної обробки, яка буде вакантною з 2 червня 2011 року.

на заміщення посад професорів кафедр (доктор наук, професор), тимчасово зайнятих до проведення конкурсу:

- інженерії поверхні;
- менеджменту.

на заміщення посад доцентів (доктор наук, кандидат наук, доцент), старших викладачів (кандидат наук), викладачів, асистентів, тимчасово зайнятих до проведення конкурсу, по інституту, факультетах, кафедрах:

Інститут енергозбереження та енергоменеджменту

Кафедра інженерної екології
доцентів – 1

Кафедра теплотехніки та енергозбереження
доцентів – 1

ст. викладачів – 1

Факультет інформатики та обчислювальної техніки

Кафедра технічної кібернетики

доцентів – 1

ст. викладачів – 1

Факультет прикладної математики

Кафедра спеціалізованих комп'ютерних систем

доцентів – 1

Фізико-математичний факультет

Кафедра математичного аналізу та теорії ймовірностей

ст. викладачів – 2

асистентів – 1

Факультет авіаційних та космічних систем

Кафедра приладів та систем керування літальними апаратами

асистентів – 1

Факультет електроенергетичної та автоматики

Кафедра автоматизації енергосистем

ст. викладачів – 2

Кафедра техніки та електрофізики високих напруг

ст. викладачів – 1

Хіміко-технологічний факультет

Кафедра органічної хімії і технології органічних речовин

асистентів – 1

Зварювальний факультет

Кафедра інженерії поверхні

асистентів – 1

Факультет соціології і права

Кафедра політології, соціології та соціальної роботи

ст. викладачів – 1

Кафедра філософії

доцентів – 1

ст. викладачів – 1

Міжуніверситетський медико-інженерний факультет

Кафедра фізичної реабілітації

ст. викладачів – 1

викладачів – 2

Кафедра фізичного виховання

викладачів – 2

Кафедра спортивного вдосконалення

викладачів – 5

Кафедра теорії та методики фізичного виховання

викладачів – 2

на заміщення вакантних посад старших викладачів (кандидат наук) по інституту, факультету, кафедрах:

Інститут енергозбереження та енергоменеджменту

Кафедра автоматизації управління електротехнічними комплексами

ст. викладачів – 1

Хіміко-технологічний факультет

Кафедра технології неорганічних речовин та загальної хімічної технології

ст. викладачів – 1

на заміщення посади викладача, яка буде вакантною з 21 травня 2011 року по факультету, кафедрі

Факультет соціології і права

Кафедра теорії права і держави

викладачів – 1

на заміщення посад доцентів (доктор наук, кандидат наук, доцент), старших викладачів (кандидат наук), які будуть вакантні з 27 травня 2011 року по факультету, кафедрі

Теплоенергетичний факультет

Кафедра автоматизації проектування енергетичних процесів та систем

доцентів – 2

ст. викладачів – 2

на заміщення посади старшого викладача (кандидат наук), яка буде вакантною з 01 червня 2011 року по факультету, кафедрі

Хіміко-технологічний факультет

Кафедра загальної та неорганічної хімії

ст. викладачів – 1

Термін подання документів – місяць від дня опублікування оголошення.

Адреса: 03056, Київ-56, проспект Перемоги, 37, відділ кадрів, кімн. 243.

«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІК»

газета Національного технічного університету України

«Київський політехнічний інститут»

<http://www.kpi.ua/kp>

✉ 03056, Київ-56
проспект Перемоги, 37
корпус № 1, кімната № 221
✉ gazeta@kpi.ua
☎ гол. ред. 406-85-95; ред. 454-99-29

Головний редактор
В.В.ЯНКОВИЙ

Провідний редактор
В.М.ІГНАТОВИЧ

Провідний редактор
Н.Є.ЛІБЕРТ

Дизайн та комп'ютерна верстка

І.Й.БАКУН
Л.М.КОТОВСЬКА

Комп'ютерний набір
О.В.НЕСТЕРЕНКО

Коректор
О.А.КІПХЕВИЧ

Регістраційне свідоцтво Кі-130

від 21. 11. 1995 р.

Друкарня ТОВ «АТОПОЛ-іню»,
м. Київ, бульвар Лепсе, 4

Тираж 2000

Відповідальність за достовірність інформації несуть автори.
Позиція редакції не завжди збігається з авторською.